

Ewa Krystyna Grzywa

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt.:

MODELE BIZNESU W PRZEDSIĘBIORSTWIE

Głównym celem pracy jest wyjaśnienie związku pomiędzy modelem biznesu a efektywnością grupy kapitałowej. Dla tak sformułowanego celu głównego Autorka definiuje szczegółowe cele badawcze teoriopoznawcze i utylitarne. Celami teoriopoznawczymi pracy są: 1) usystematyzowanie wiedzy w zakresie modeli biznesu, 2) charakterystyka zależności zachodzącej pomiędzy modelem biznesu przedsiębiorstwa a jego efektywnością, 3) zidentyfikowanie zmiennych modelujących i moderujących zależność zachodzącą między modelem biznesu przedsiębiorstwa a jego efektywnością, 4) sformułowanie wskazówek służących zwiększeniu proefektywności modelu biznesu. Celami utylitarnymi pracy są: 1) zbadanie wpływu modelu biznesu grupy kapitałowej na jej efektywność w kontekście zmiany modelu biznesu, 2) zbudowanie narzędzia służącego do oceny wpływu zmiany modelu biznesu grupy kapitałowej na jej efektywność. Dążąc do realizacji celów pracy, w jej części empirycznej stawia się oraz poddaje weryfikacji cztery hipotezy badawcze.

W dysertacji stosuje się dwie podstawowe metody badawcze – systematyczny przegląd literatury przedmiotu (*systematic review*) oraz wielokrotne studium przypadku. Prowadzonym badaniom literaturowym przyświeca cel metodyczny, którym jest praktyczne zastosowanie metody *systematic review* na gruncie nauk o zarządzaniu. Celem studium przypadku jest natomiast egzemplifikacja wyników przeprowadzonego przeglądu systematycznego. Przedmiotem badań są modele biznesu grup kapitałowych z branży informatycznej – Grupy Kapitałowej WASKO S.A. i Grupy Kapitałowej Comarch S.A. – i ich wpływ na efektywność grup. Oprócz studium przypadku zastosowano następujące dodatkowe metody i narzędzia badawcze: metodę osądu ekspertów, szablon modelu biznesu, opis modelu biznesu, kwestionariusz ankietowy, wywiad skategoryzowany, badanie przesiewowe, pogłębioną analizę raportów rocznych obejmujących sprawozdania finansowe i sprawozdania zarządu z działalności grupy kapitałowej, analizę raportów danych pozafinansowych, analizę danych i dokumentów opublikowanych przez przedsiębiorstwa na ich stronach internetowych, subiektywne miary efektywności, kalkulację i analizę liczbowych wskaźników efektywności.

Niniejsza praca składa się z pięciu rozdziałów. Pierwsze trzy stanowią pierwszą, teoretyczną część pracy, natomiast rozdziały czwarty i piąty – część drugą, empiryczną. W pierwszym rozdziale Autorka omawia od strony teoretycznej pierwszą z zastosowanych metod badawczych, to jest systematyczny przegląd literatury przedmiotu. W dalszej części rozdziału pierwszego szczegółowo opisuje się proces badawczy przeprowadzony w ramach teoretycznej części dysertacji. Następnie dokonuje się scharakteryzowania badanego zbioru literaturowego, stosowanych metod badawczych i narzędzi, źródeł gromadzenia danych oraz kontekstów badawczych. Rozdział drugi traktuje o tym, jak współcześni badacze pojmują modele biznesu, jak badany koncept jest definiowany oraz jak jest skonstruowany. W rozdziale trzecim Autorka porusza zagadnienie antecedencji modelu biznesu, wyszczególnia wewnętrzne i zewnętrzne czynniki kształtujące model biznesu. W dalszej kolejności bada teoretyczne podstawy związku modelu biznesu z efektywnością przedsiębiorstwa, poddając analizie wyodrębniony zbiór opracowań teoretycznych oraz szukając weryfikacji tegoż poglądu w opracowaniach empirycznych. Autorka docieka, jakie czynniki wpływają na związek modelu biznesu z efektywnością przedsiębiorstwa oraz identyfikuje stosowane przez badaczy miary efektywności przedsiębiorstwa w kontekście badań nad modelami biznesu. W rozdziale czwartym definiuje się problem badawczy, cel i model badań empirycznych, omawia procedurę badawczą i źródła danych zastosowane w empirycznej części pracy, opisuje wykorzystane metody i narzędzia badawcze. Rozdział piąty stanowi analizę wpływu zmiany modelu biznesu na efektywność grup kapitałowych z branży informatycznej. W kolejnych jego podrozdziałach przeprowadzone zostaje studium przypadku dwóch grup kapitałowych, przedstawia się cztery opisy modeli biznesu grup – dla każdej grupy w 2010 roku oraz obecnie oraz podsumowuje się przeprowadzone badania.

To, co wyróżnia niniejszą pracę w jej części teoretycznej sprowadza się do praktycznego zastosowania metody systematycznego przeglądu literatury na gruncie nauk o zarządzaniu. Część teoretyczna ma charakter syntezy narracyjnej, w której każdy z rozdziałów odpowiada na konkretne pytania badawcze. Natomiast rezultatem części empirycznej jest ustandaryzowany opis modelu biznesu, który można zastosować dla dowolnego przedsiębiorstwa, grupy kapitałowej bądź też grupy przedsiębiorstw z dowolnej branży. Opis uzyskany w dwóch punktach w czasie w połączeniu z propozycją mierników efektywności tworzy narzędzie służące do oceny wpływu zmiany modelu biznesu na efektywność podmiotu objętego badaniami.

Ewa Gajda